Førsteblad

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 85 | Fylke: Möre og Romsdal

Tilleggsspørsmålnr. | Herad: Sande

Emne: Jakt og Jaktdyr | Bygdelag. Sandsöy

Oppskr. av: Gerhard Bringsvor | Gard: Leina

(adresse): Sandshamn | G.nr. 73 Br.nr. 20

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1 Har ikkje höyrt, om noko slikt,
Vi bur på ei öy, der det er lite jakt!
2 Veit ingenting om slike uskrivne lover!
3 Aa gå på söndagsjakt, var rekna for
synd, og skulde ikkje tolast!
4 Skadeskotne dyr, skulde, so snart ein
kom fram til dei, avlivast straks!
5 Det var vel mest om å gjera å ha
sikringa iorden, både heime og i Marka!
6 Nei kva varsel, ein fekk veit eg ikkje!
7 Heller ikkje veit eg, kva slags reglar, det
var for skyttaren!
8 Dette veit eg ingen ting om!
9 Har ikkje höyrt noko om dette!
10 Nei, eg har lese mykje om Trolldom, men
dette med etterbyrda åt Björnen har
eg ikkje höyrt!
11 Heller ikkje kva dei brukte Björnelabbar
12 og Ulvetenner til!
13 Har lese om ein mann, so fall ned i
eit Björnehi, og Björnen tokka seg til sides
og gav mannen rom. Hadde ikkje dette
vore, so hadde mannen omkome av
frost og snö!

17084

Nr 85 Jeger og Jaktdyr!

14 Har höyrt, at dei gjorde mangard, med hujing, og skrik, og dei skramla med alle tenkjelege ting som gav låte frå seg!

15 Nei at dei verna seg, ved å ta noko inn, har eg ikkje höyrt!

16 At den som fyrst såg dyret, hadde noken forett frå det, har eg heller ikkje höyrt!

17 Nei at at ein kunne verne dyra sine ved å gje deim av rovdyret, har eg heller ikkj höyrt!

18 Heller ikkje dette, med medesin av orm har eg höyrt gjete!

19 Har höyrt om Ulvejakt, især på halvöya der dei, tok til på ein ende, og strakte eit taug over fjella, opsatt på nokre Staurar, for dei trudd Ulven var redd å kome stende å gå under Tauget. Kva slags Taug, veit eg ikkje anna, enn det var slikt, som dei spann av Hamp, her på desse bygdene ute ved havet!
Slik Ulvejakt går det segn om, både på Stad halvöya og, Brandalsfjella mot Vanylven!

20 Har höyrt, at dei måla Tjærkrossar på uthusdörene, men det var vel helst vern for Troll og uvetter!

21 Nei noko slags böner, for å verne husdyra, har eg höyrt om!

22 Heller ikkje råder frå Svarteböker har eg höyrt om!

23 Heller ikkje, ditte om folk, som kunne stemme Björn eller Varg, frå buskapen!

24 Har ikkje höyrt, om folk som kunne kluse björn heller!

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
17084

Nr 85. Jeger og Jaktdyr!

25 Nei dette med å skjemme byrsa har eg heller ikkje høyrt!

26 Ikkje dette om å skjemme byrsa sjølv veit eg noko om!

27 Veit ikkje noko om dette!

28 Veit ikkje, kor dei bar seg åt, med å laga kuler av Sylvknapper!

29 Her på øya, har eg ikkje høyrt, at her har vore hverken Bjørn eller Ulv, men ei lita mil inom fjorden, går segner om både Ulv og Bjørn jagt, og det gjekk visst ofte dramatisk til.
Men segnerne om disse siste Bjørne jakterne, kjenner eg ikkje til, so godt at eg kan skriva om dei!

30 Har ikje høyrt noko sers, om rovdyr-plager. Høyrer av og til om Gaupe, som er åt og vert nærgåande inne i fjordane. Her hjå oss er det Vilmink som er verste udyret, den drep fugl og fisk, høns, og alt den kjem over!

17084

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Gerhard Bringstad